

להודיע

זה לשון הגאון ר' אברהם הורביץ בכתביו.

"מרח החזו"א אמר לרב של נתיבה כאשר היה אצלו לשמוע הוראות בענייני שביעית, כי מה שכתב בספר והדפוס זו הוראה כללית ולדורות, אבל הוראה שהורה בעל פה אין זו הוראה כללית ורק הוראה לאותו אדם כי לפעמים באותו דבר הורה אחרת במקום אחר ולאדם אחר ונימוקו עמו בכל מקום".

ולכן ברור, כי גם העצות וההדרכות בספר זה ממנה שר התורה הגר"ח שליט"א שלא נכתבו על ידי רבנו בספריו, אין לסמוך על הדברים למעשה ממש, וכך דבר לגופו יש לעיין ולשאול, ומטרתנו היא לעזור בלבד ולהגדיל תורה וחסד עם הבריות לפקוח עיניים ולהאדיר את הדעת על פי מה שהורה רבינו שליט"א.

ענייני עין הרע

פרשת מקץ

בתוך הבאים – מטמינין עצמן שלא יכירום, לפי שצוה להם אביהם שלא יתראו כולם בפתח אחד אלא שיכנס כל אחד בפתחו, כדי שלא תשלוט בהם עין הרע שכולם נאים וכולם גבורים (רש"י)

דברי רבנו: אבא היה אומר לחש נגד עין הרע, והחזון איש היה שולח אליו, ואבא אמר לי שאין בלחש זה השבעות ושמות כלל, רק תפלה, ולא רצה לגלות מהו, כי אמר שמי שמסר לו את הלחש אמר שאם יגלה לאחרים, לא יועיל. ואודות הלחש של השבעות מהחיד"א אבא היה סבור שזה אסור לנו, סיו אנאנצער עסק.

השאלה היא, כיצד הקהילות יעקב חשש לעין הרע בבני ברק (הלא ידוע בשם החזו"א שלא יזיק עין הרע בבני ברק)?

החזון איש עצמו שלח אליו, ומה שאין עין הרע מזיק בבני ברק, החזון איש אמר כן רק לאחר"כ בימי זקנותו [והיינו] שזכות שלו מגינה שלא יהיה עין הרע במקום, ונתן ברכה בענין הזה. אם כן, אולי רק בחייו? הוא נתן ברכה ומועלת גם להיום. [נא"ה וכ"כ רבנו אח"כ במכתב לרבים עיי' אגרות וכתבים דרך אמונה].

שאלה. בגמ' ברכות דף ה' אם רואה אדם שיסורין באין עליו וכו' למה לא אמרו שיתלה בעין הרע? בלא ביטול תורה עין לא תשלוט עליו, ועל ידי שיעשה תשובה יבטל גם את העין הרע.

שואלים מאנגליה. חתן שהיה בריא לגמרי והנה התעלף כמה פעמים והרופאים ביירו שלא מצאו כלום וחוששין שזה עין הרע. אפשר שאכן כך, אבל אם כן מה הוא רוצה לעשות לזה? יש באנגליה אחד שהגיע למקום, ומתפרסמות מודעות גדולות שהוא יודע ועושה נגד עין הרע. לכך, לא צריך אותו כלל, שיגיד בעצמו את הלחש.

אך בהזדמנות אחרת לגבי רב חשוב המוריד עין הרע, רבנו אמר אחרת, וכדלהלן. ת"ח פלוני בצרה ויש לו גם בן חולה, ושמע מחברו שהיה לו בן שלא דיבר, והלך להרב לוין ועשה לחש על עין הרע ותיכף שיצא ממנו הילד דיבר. הוא מתגורר בב"ב אבל הבן לומד בירושלים.

נו בגמרא [ברכות נ"ה ב' סוטה ל"ו ב' ב"מ פ"ד א'] כתוב ענין עין הרע, ויכול ללכת אליו.

עש"ק ויקרא ער"ח ניסן תשנ"ח. אחד נכנס ואמר כי נגד עין הרע יש עצה לנהוג תמיד בעין טובה. גם יש סגולה של פסוקים של צרעת, וגם לתלות אות ה"א כנגד לבו.

עין טובה זו סברא שזה מועיל, ואם כתוב כתוב "אי תניא תניא", אך איני נזכר כרגע דמיו לזה בחז"ל. [ועי' חזו"א חו"מ סי' כ"א]. ולגבי פסוקי צרעת כמדומה שזה מובא בסדור ר"י עמדין. ולגבי אות ה"א לא שמעתי. א.ה. מובא בילקוט ראובני פ' ויחי לעשות ה' של כסף אבל לא מוזכר כנגד ליבו.

לחתן ב' ילדים בחודש אחד האם לחשוש לעין הרע? יש שחוששים בג', אבל ב' זה כלום.

בחור מעוניין לעשות סיום הש"ס בז' ברכות שלו ולהזמין אנשים. אם אינו חושש לעין הרע יכול לעשות. חמותו באמת מתנגדת משום עין הרע אם זה בבני ברק הרי החזון איש אמר שלא שולט עין הרע.

לאח ואחות נולדו בנים, והברית בבוקר אחד. האם יש חשש לעין הרע. אין בזה חשש. ואם ירצה יאמר את הגמרא במגילה דף ג' א' עיזי דבי טבחי וכו' או אנא מזרעיה דיוסף וכו' בברכות דף כ' א'. האם יש עדיפות לאחד מהן או שניהם שווים? איזה שירצה. (ואע"פ שבש"ס מגילה לא נאמר זה ממש על עין הרע אפשר לומר את לחש הזה גם על עין הרע).

יש להם בן בגיל 30 מעוכב שידוך מחו"ל. הוריו באו לארץ ישראל, התפללו בכותל ושניהם כיוונו לדבר אחד וביקשו מה' שאם זה מחמת עין הרע שייחפך עליהם במקומו. הם חזרו לחו"ל ומיד הבן התארס והנה לפני החתונה אמו נפטרה, מה עושים? ת: הגיע זמנה. היא הייתה רק בת 55 ת: אחרי 50 זה כבר לא צעיר. מה יעשה האבא לקדם פני הרעה רח"ל? שיגיד מה שאמרו במגילה ג' א' עיזא דבי טבחי שמינא מנאי.

אברך כולל שואל שלבנו הקטן יש יופי יוצא מהכלל, וחברת פרסומת של גויים מעוניינים לקבל את תמונתו לצורכי פרסום מכירות, וישלמו לו הרבה כסף על כך. הוא אברך ככולל אך אינו דחוק במיוחד בפרנסה.

השאלה, האם יש חשש לעין הרע, והאם זה דרך התורה למה שלא יקח את הכסף, ואם תימצי לומר שלא, מהו בכה"ג שהכסף ילך לצדקה וכדומה האם יקח? זה לא דרך בן תורה, גם בשביל צדקה. ואם הוא לא בן תורה? יעשה איך שירצה.

צורת היהודי כמגדל זקן פרטים והנהגות

ויכר יוסף את אחיו / בראשית רבה (פצ"א): רבנן אמרי הוא שהניחן בגומת זקנם ויכר יוסף את אחיו, והם שלא הניחיהו בגומת זקנו לא הכירוהו.

זוג מארה"ב חשוך בנים, ולפני כמה חודשים רבנו נתן עצה לבעל - לגדל זקן. זה מאד מפריע לאשתו והשלום בית התערער מזה, עד כדי כך שבריאות הבעל יורדת על ידי כך, והגה"צ רבי מתתיהו סלומון שלח מכתב שזה חשוב שהיה הוראת שעה להקל לו ורק רוצה לסדר זקנו, אבל רבנו לא הרשה לו גם את זה. ומרן הגראי"ל אמר שמעיקר הדבר היה ראוי להתיר לו לסדר את זקנו. אבל הבעל אינו רוצה להפסיד את הברכה, ושואל. רבנו לא הסכים בשום פנים ואופן. (א.ה. הכוונה לכאורה, שאם רוצה להרוויח זש"ק, אין לו שום עצה אלא להתאמץ הרבה).

רבנו אמר, כאשר באים קבוצות מחו"ל [מאמריקה] אני מכירם מיד, לפי שהרבה מהם שאין להם זקן, ויש כאלו שבאים לכאן ואפשר כמעט לברך משנה הבריות. וסיפר, שהחתם סופר זצ"ל הגיע לשמש ברבנות, ורוב הציבור לא גידלו זקן, ואמר, עכשיו אני מבין את הגמ' "שלושה הקב"ה שונאם ואני איני אוהבם, דל גאה עשיר מכחש וזקן מנאף" לא אמר ואף אני שונאם? והתשובה כי 'דל' ה' יודע שהוא דל אבל אני מהיכן לי לדעת שהוא דל אפשר שיש לו כסף במחבוא ובשקים, ולכן רק איני אוהבן [לא יכול לשנוא כאשר אין זה במאת האחוזים], וכן 'עשיר מכחש' מנא לי שהוא עשיר, אפשר שהוא בעל חוב גדול, אבל זקן מנאף מדוע אין אני שונאם? אבל כשבאתי לכאן הבנתי, כיון שאין לו זקן מנא לי שהוא זקן. וסיפרו כי בפוזנא לא היה אף אחד עם זקן ופעם אחת בא לבית רע"א בעל עגלה ממקום אחר והיה עם זקן ורע"א כל כך התרגש ונישק לו את זקנו, ומגודל ההתרגשות אמר בעל העגלה שזרק את עבודתו והתיישב ללמוד.

שמות ט"ז טבת תשס"ח. בת ישראל שואלת כי היא מעוניינת רק בבחור עם זקן, האם אכן תמתין לכך, כי זה לא כל כך קל להשגה? כן, וה' יעזור לה. ומה, אם הבחור יבטיח שאחרי חתונה יגדל זקן? מכל מקום היא הרי רוצה סוג בחור כזה שיש לו זקן.